

Numer wywiadu: 10

Streszczenie wywiadu pogłębionego (IDI): „Rodzina w Polsce 2025: Wolność Religijna, Małżeństwa Mieszane i Transformacja Społeczna”

Metryczka wywiadu

A) Płeć respondenta/ respondentki:

mężczyzna

B) Konfiguracja światopoglądowa partnerów /małżonków:

kobieta: prawosławna

mężczyzna: katolik

C) Rodzaj związku:

małżeństwo

D) Wiek małżonków /partnerów:

kobieta: 40 – 49 lat

mężczyzna: 40 – 49 lat

E) Wiek i płeć wspólnych dzieci (od najstarszego):

1) córka, 16 lat

2) syn, 12 lat

F) Łączny staż związku w latach: 23

Część I: Charakterystyka związku mieszanego

Początki związku: czy różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe) były od początku widoczne?

Nie - respondent na początku nie wiedział, że jego przyszła żona jest Ukrainką (i wyznawczynią prawosławia), bo tak świetnie mówiła po polsku.

Czy różnice miały wpływ na decyzję o sposobie sformalizowaniu związku (np. ślub kościelny, cywilny) lub o nieformalizowaniu związku, wspólnym życiu?

Respondent twierdzi, że nie, ale wzięli ślub cywilny.

W jakich sytuacjach w codziennym życiu najbardziej widoczne są różnice? (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)

Obchodzą zarówno katolickie, jak i prawosławne święta, dzięki czemu okres bożonarodzeniowo-noworoczny rozciąga się u nich właściwie na trzy tygodnie. Na ścianach domu wieszają zarówno dewocjonalia katolickie, jak i prawosławne

Mamy bardzo połączony dom, jeśli chodzi o celebrację wszystkich religijnych świąt i do tego podejścia, i postów, i tradycji, nie tylko związanych z religią, ale także tradycji kulturowych. I właściwie to one się bardzo fajnie wpasują, bo można powiedzieć, dzięki temu to mamy rozciągnięte święta.

Część II: Dynamika światopoglądowa w życiu rodzinnym

Czy małżonkowie /partnerzy rozmawiają w domu na tematy światopoglądowe lub religijne?

Tak, zwłaszcza od wybuchu wojny w Ukrainie dużo rozmawiają o historii Polski i Ukrainy, również o rzezi wołyńskiej. Ale nie dochodzi między nimi na tym polu do sporów, mają szacunek do historii obu krajów i dość zbliżone poglądy na wszystkie kwestie z tym związane.

Mamy takie zdanie bym powiedział bardzo wspólne, ten front jest taki, zrozumienie wobec tych kultur historycznych, światopoglądowych i tradycji, po prostu mamy do tego pełen szacunek i zgodę, nie ma jakichś takich sytuacji, kiedy ścieramy się na jakimś punkcie i musimy się rozejść, dlatego że ona ma swoją rację, ja mam swoją rację. Zazwyczaj mamy racje uzgodnione i dzieci też wyrastają w takim przeświadczeniu.

Czy respondent/ka miał/a kiedyś wrażenie, że otoczenie (np. rodzina, sąsiedzi, instytucje) ocenia ich związek ze względu na różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)?

Nie, związek spotyka się z pełną akceptacją ich otoczenia.

Część III: Wychowanie dzieci w związku mieszanym

Jak małżonkowie /partnerzy podjęli decyzję o wychowaniu religijnym dzieci?

Ustalili, że dzieci zostaną ochrzczone i wychowane w wierze katolickiej, jako że żyją w Polsce. Pomysł wyszedł wręcz od prawosławnej żony. Przy tym dzieci mają też kontakt z prawosławnymi tradycjami.

Wiedzieliśmy jedną rzecz, że będziemy je wychowywać w wierze katolickiej, bo tak chciała moja żona bardziej niż ja. (...) Jeżeli Polska jest naszym domem, to była ta świadomość, że Polska jest krajem katolickim, w związku z tym w tej wierze będą dzieci wychowywane. Natomiast kładliśmy duży nacisk na tradycje, które były związane z wiarą prawosławną, z tradycjami prawosławnymi. Także dzieci w tym duchu były wychowywane, przyjmowały wszelkie sakramenty, jeśli chodzi o wiarę katolicką, natomiast celebrowały z nami święta i różnego rodzaju prawosławne elementy.

Jak wychowanie religijne dzieci wygląda w rodzinie w praktyce?

Dzieci chodzą do kościoła i na lekcje religii.

Czy różnice światopoglądowe (kulturowe lub religijne) komplikują wychowanie dzieci?

Nie, nie ma między nimi żadnych konfliktów na tym tle.

Czy dzieci pytają o różnice (wyznaniowe /światopoglądowe /kulturowe) między rodzicami?

Nie, nigdy nie pytały.

Jeśli dzieci nie pytają o różnice (wyznaniowe /światopoglądowe /kulturowe) między rodzicami - dlaczego?

Zdaniem respondenta są od najmłodszych lat wychowywane w pełnej akceptacji dla takich różnic i dlatego nie jest to dla nich problem.

Czy dzieci spotkały się z trudnościami (np. w szkole, wśród rówieśników) związanymi z tym, że rodzice mają odmienne przekonania religijne lub kulturowe?

Nie.

Jakie wartości związane z różnorodnością religijną lub światopoglądową rodzice chcą przekazać dzieciom? Czy wychowanie w związku mieszanym przynosi dzieciom korzyści? Jakie?

Chcą je wychować w duchu tolerancji religijnej. Uważa, że dzięki temu dzieci są bardziej otwarte, akceptujące.

A czy wynikają z tego jakieś wyzwania dla dzieci? Jakie?

Respondent żadnych nie widzi.

Część IV: Refleksje i podsumowanie

Na podstawie doświadczeń i obserwacji - czy w Polsce wszyscy mogą swobodnie żyć zgodnie ze swoim światopoglądem?

Respondent ma poczucie, że jest z tym w ostatnich latach gorzej, że w związku z napływem obcokrajowców rośnie w Polsce nietolerancja dla odmienności.

Jeśli nie wszyscy – kto jest ograniczany? W jaki sposób się to przejawia?

Obcokrajowcy, osoby odmiennej kultury, religii, rasy.

To jest coś, co mnie niepokoi bardzo. Dlatego że zamiast być coraz bardziej narodem, który otwarty jest na świat, który rozwija swoje tolerancje, stajemy się raczej bardziej narodem zamkniętym i izolującym tę różnorodność. Tak że moim zdaniem ludziom z różnorodnością jest trudniej żyć w Polsce na przykład teraz, niż to było 15, czy 20 lat temu.

Czy respondent/ka lub współmałżonek/ka odczuwa jakieś ograniczenia w praktykowaniu swojej wiary /życiu zgodnie ze swoim światopoglądem?

Nie.

Czy jest coś, co respondent/ka chciałby/chciałaby zmienić w swoim podejściu do radzenia sobie z różnicami religijnymi lub światopoglądowymi w rodzinie? Co?

Niczego by nie zmienił.

Czy respondent/ka ma jakieś rady dla innych rodzin w podobnej sytuacji? Jakież?

Radzi, żeby być szczerym i otwartym i rozmawiać o ewentualnych różnicach.

Uwagi końcowe respondenta/respondentki

Powiedział, że należy do tego procenta ludzi, którzy są naprawdę zadowoleni ze swojego życia, również rodzinnego.